

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem posloju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdati do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—
1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—
1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 8. V Ptuj v nedeljo dne 21. aprila 1901.

II. letnik.

Vabilo

k ustanovnemu shodu

„Slovenske kmečke zveze“,

ki se bode vršil v nedeljo dne 21. aprila
ob 2. uri popoldan v gostilni Vojšk
v Ptuj.

Prebrisani „Slovenski Gospodar“.

V številki 6 «Štajerca» poročali smo mi o ža-
lostni porotni obravnavi, pri kateri je bil urednik
«Slovenskega Gospodarja» na 14 dni zopora z dvema
postoma obsojen, ker je v svojem listu razglasil laž-
ljivo sporočilo, da so nemčurji Gregorecovo hišo v
Grajeni zažgali. «Štajerc» objavil je takrat tudi govor
državnega pravdnika Nemaniča, in «Gospodar» je bil
čisto tiho in ni odgovoril nobene besede, ker mu je
štirnajst dnevni zapor in 2 posta v želodcu ležal. V
svoji 14. številki od 4. aprila pa je ubogi «Gospodar»
zopet zadobil besedo in pisal sledeče:

Dober nauk nekaterim listom. Državni prav-
dnik, gosp. dr. Nemanič je pri porotni obravnavi v Mariboru

Sosedov god.

(Veselo-žalostna pa resnična pesem od Šentjurskega Šimena zložena).

Preljubi mi bralci
Poslušajte zdaj,
Kak' grozen v nedeljo
Je bil dirn-dirn-daj!
Zakaj so se stepli,
Povedat vam čem;
En mal se bom zlegal,
Pa en mal se že smem.

Naš sosod obhajal
Spet letos je god,
In gostov je polna
Bla miza in kot.
Če lušni kmetiči
Kje skupaj sedè
Tam manjkat nikoli
Tud' godcev ne sme.

Tam jedli in pili
So, kakor je šlo;
Nazadnje se vendar
Pretepat začno.
Naš sosod to vedel
Je že od nekdej,
Zatorej povabil
Je pet jih — nič mej!

dne 13. marca «s svetim navdušenjem» izgovoril te-le vele-
pomenljive besede o lastnosti dobrih časnikov: «Ne pravi se
zastonj, da je tisek velemoč. V resnici je storil tisek veliko
dobrega in velikega za narode, da, dober tisek je narode velike
storil, ker se je boril za opravičeno prostost in razširjal omiko.
Ako tisek to svojo dolžnost spolnjuje, tedaj klobuk z glave
pred njimi. Ako se pa spozabi ter ščuva stanove proti sta-
novom, narode proti narodom, kako škodljivo je tedaj njegovo
počenanje! Kako škodljivo deluje tak tisek, naj pojasnim z
vzgledom. Nekdo je n. pr. razžaljen v časniku in to razžaljenje
se raztrobi po celem svetu. Tu in tam se še včasih prekliče,
toda kdo ve, koliko od onih, ki so brali obrekovanje, bere
tudi popravek, ki bi naj rešil čast razžaljenemu. Pred vsem
se pa obračam proti oni podpihujuči sili tiska, proti onemu
načinu, ki stopinjo za stopinjo, kapljo za kapljo vliiva strup,
da tako doseže zlo.» — Res, zlate besede, katere bi se naj
debelo zapisale po vseh stenah v uredništvih «Marburger
Zeitung», «Pettauer Zeitung», «Štajerc», «Celjska vahta». Slo-
venskemu tisku, posebej «Slovenskemu Gospodarju» so bile
vedno misli, ki jih je povedal g. državni pravdnik, zvezda vod-
nica. 1. «Slovenski Gospodar» se je od svojega začetka do
danes «boril za opravičeno prostost» stajarskih Slovencev, ka-
tera jim gre po naravni in cesarski postavi kot zvestim av-
strijskim državljanom. «Marburger Zeitung» in drugi njej enaki
listi pa ne privoščijo Slovincem niti toliko prostosti, kakor je
ima uboga raja na Turškem. — 2. Naš list si je smatral vedno
kot glavno nalogo poučevati ljudstvo v njemu razumljivem
jeziku o političnih dolžnostih in pravicah, o gospodarstvu itd.
— Listi, kakor «Štajerc» in njemu enaki pa nalašč hočejo,
da slovensko ljudstvo ostane v črni temi neumnosti. Niti šole
nam ne privoščijo ti listi! «Štajerc» s svojo neumno pisarijo

Ko vsi si trebuhe A Pintarjev Joža
Dovolj napolnè, Z njo zmir se vrti
Tedaj ti pa godba In to naš'ga Anza
„Poskočne“ začnè. Prokleta jezi.

Hej! Plešejo pari, Ko Joža spet mimo
Da kikla frèi; Se z Urško vrti,
Prevračajo stole, Podstavi mu nogo,
Da prah se kadi. Da grozno zleti.

Pozna li kdo Uršo Pobere se Joža,
Iz naše vasi? Se vanj zakadi,
To dekle ti pleše! — Po glavi ga tolče
In včas še kadi! In v rebre tiši.

Dolarjev Anza Prenehajo godci,
Ma Urško rad In pari stoje;
In z njo obrniti Drži se vse kisko,
Želi se enkrat. Ker tepeta se.

naravnost računa na to, da so Slovenci sami «trotli». — 3. Kdo hujska stan proti stanu, ljudstvo proti ljudstvu? Treba je le malo pogledati v celjsko vahto in njene bratce. Koliko psovk, laži, obrekovanja se je že tu nagomladilo proti raznim stanovom, zlasti duhovniškemu! Steklo sovrašstvo proti Slovencec diha izvsaakega teh listov. Črnijo nas in obrekujejo, v žlici vode bi nas radi vtopili. Malopridni ljudje v Mariboru, v Ptujju, v Celju in drugod pošiljajo v te liste svoje izrodke in hujskajo pošteno meščanstvo zoper Slovence. — Naše geslo je bilo in bo: «Tuje spoštuj svoje ljubi!» — Pričakujemo, da bo gospod državni pravdnik «gledal na prste» tem umazaniam listom, ki namenoma z lažmi in hujskanjem delajo za hudobno stvar, zastrupljajo srca in pamet svojih bralcev ter jih pripravljajo za odpad od vere naših očetov in naše skupne domovine Avstrije, ter pred širnim svetom jemljejo poštenje dobrim ljudem. Naši cenjeni bralci pa naj si vzamejo k srcu besede državnega pravdnika ter se naj varujejo kakor steklega psa hudobnih listov.»

O vi ubogi bralci «Gospodarjevi!» Vi mislite in verjamete zares, da je pri porotni obravnavi dne 13. marca, ko je sedel na zatožni klopi urednik «Slovenskega Gospodarja», gospod državni pravdnik Nemanč udrihal po «Marburger Zeitung», «Pettauer Zeitung», «Štajercu» in po «Celjski vahti»?! O ubožci, s katerih se «Gospodar» vsaki teden norčuje in jih nalaže. No, toraj bralci «Štajerca» vejo, da ni «Marburger Zeitung» ne «Pettauer Zeitung» in tudi ne «Štajerc» bil zatožen, ampak «Slov. Gospodar» kateri je po predlogu državnega pravdnika Nemančiča 14 dni zapora in dva posta dobil. Mi prosimo vse naše naročnike in bralce v interesu resnice in pravice, naj ubogim naročnikom «Slov. Gospodarja», kje za katerega vejo, poiščejo in jim ta dopis brati dajo, da bodejo kmetje vendar enkrat sprevideli, kako nesramno so oni od tega capinskega «Gospodarja» nalagani in zapeljani.

Kakšne konje naj redimo, težke ali lahke?

Kakor je goveja živina, prašiči itd. kmetu potrebna, ravno tako potrebna je našemu kmetu tudi konjereja. Ni pa vse edno, ako mora kmet konja

Zdaj fanti priskoč'jo / Tako tudi tepež
Obem' na pomoč, / Vendar preneha.
In začne se tepež, / Nesreče ni velke...
Ki traja do noč. / Klobuk nič ne zda!

Mirijo s'cer fante, / Le Jožetu z nosa
Pomaga pa nič; / Pretaka se kri,
Narazen ne spravi / Pa to nič ne škodi
Nobeden jih birič. / Saj dolg' se že ni.

Ker nimajo palic / Potlej se pa sprav'jo
In nimajo nož, / In začne se ples,
S klobukom pretepa / Še Anza se z Urško
Zato, moža mož. / Vrta prav za res.

Klobasa edina / Vriskaje se vračajo
Dva konca ima, / Vsak na svoj dom;
A druga stvar vsaka / Kateri so skup šli
Le en'ga pozna. / Povedal vam bom.

kupiti, ali pa, če ga sam zredi. In tudi ni vseeno, če svojega konja za nizko ceno ali drago proda. Liko kmetov dobro ve, da se za konja, ki je 3 do 4 leta star, dobi komaj 150 do 200 gld.; ve pa tudi da se za žrebeta težkega plemena, ki so stari komaj osem mesecev in ki tedaj kmeta še skoraj ne stanejo, pa tudi za tako ceno prodati zamore kakor tistega konja, ki so ga 3 do 4 leta redili. Lep zgled dajejo tisti kmetje svojim sosedom, ki v ceniti dobro konjerejo, ker oni se ne vstrašijo tudi svoje kobile tudi šest do osem ur daleč k žrebu težkega plemena goniti in tam tudi, kar se večkrat prigodi, da morajo 2 do 3 dni čakati, da pridejo vrsto, kar pa ni dobro, ako mora potem vbrejati kobilica še tako dolgo pot zopet nazaj narediti. Je pa to potrebno, in ali se res temu ne da odporniti. Ali je to pravilno da sta na primer v št. lenartski okraju dva žrebca težkega plemena, v ptujskem nobenega, tako da je kmet št. lenartskega okraja kateri hoče imeti lahko pleme, primoran sem priti zopet kmet iz ptujkega okraja, ki hoče imeti težko pleme, pa v št. lenartski okraj hoditi?

Kje ste Vi gospodje okrajnega zastopa, Vi Zeleniki, Brenčiči, Jurteli, Horvati in drugi! Kaj vam je potrebno, da imamo v Ptujju 8 žrebcev lahkega plemena, težkega pa nobenega. Nam se zdi, da vam je pač vseedno, ako kmet dobi za svojega konja 100 ali pa 200 goldinarjev. Seveda, vaša prva stvar je politika, gospodarstvo ubogega kmeta pa devet brig. K nam prihajajo kmetje od blizu in daleč, se pritožujejo čez to in ono.

Dragi kmetje! poskusimo v tej zadevi si pomagati kaj zboljšati.

Naše uredništvo prosi torej vse kmete, občinske odbornike, v prvi vrsti pa občinske predstojnike, naj si bojo isti naši pristaši ali nasprotniki. Kmetje naj najprvo vplivajo na svoje občinske odbornike, občinskega predstojnika, naj oni pripravijo spis prošnje za povzdigo konjereje, v njih razložijo potrebno število žrebcev težkega plemena ter take prošnje našemu uredništvu pošljejo. Mi bomo

A tiho med nami / In drugi?! Za druge
Ostane naj to, / Še sam prav ne vem,
Če zve se, — še lahko / In če bi tud' vedel,
Nabije me kdo. / Povedat' ne smem.

Ah, Urša in Anza / Že té-le me vrste
Prav srečna sta b'la, / Na vruga skrbé,
Da lahko domov / Če Anza in Joža
Sta sámečno šla. / Jih zvesta? — o je!

In Jože?! No, ta si / Potlej pa gotovo
Je Trezo izbral, / Ne bom se smejal,
Kateri dragonar / Ker Joža plačilo
Slovo je lan' dal. / Mi v rebre bo dal.

In Anza pa glavo
Potipal bo mi,
Ker sem vam povedal,
Da Urša kadi.

naprosili našega poslanca, kateri bode to veliko potrebo pri deželnem odboru predlagal, kar upamo, da tudi kaj dosege. Več ko bode takih prošenj, boljši bo uspeh.

Vojna v Južni Afriki.

Zadnji čas se ni zgodilo na afriškem bojišču nič posebnega. Z mirovnimi pogajanjmi menda zopet ni nič! «Times» so dobili iz Kapstadta poročilo, da so vesti o novih mirovnih pogajanjih med Botho in Kitchenerjem docela neutemeljene. «Daily Mail» pa je dobil iz Amsterdama poročilo, da se smatrajo, v uradnih transvaalskih krogih poročila o novih pogajanjih za neresnična. Namen imajo te vesti le ta, da bi zbegale v Kaplandiji bivajoče Bure. Iz Amsterdama se tudi javlja, da nimajo uspehi generala Plumerja nobene vrednosti. Buri nameravajo prenesti sedež transvaalske republike v Leydsdorp na skrajnem severovzhodu Zmajevih gor, kateri kraj je Angležem docela nepristopen. Istotako se menijo Buri sami umakniti v nepristopno Zantopansko pogorje, kjer vlada mrzlica in tifus, in kjer so znane strupene muhe «tsetse». Buri so teh stvari vajeni, a Angleži bi jim podlegli. Od tu hočejo Buri na izreden način nasprotovati Angležem. S tem korakom so Buri naložili Angležem še največjo vseh sedanjih težav. — Iz Pretorije je 11. t. m. brzojavil lord Kitchener, da se je v bližini Dewetsdorpa vršil dve uri trajajoči boj. Angleži so ujeli 80 Burov in zaplenili 8 vozov. Pretorijo so Angleži silno utrdili, ker se boje naskoka Burov. Kuga v Kapstadtu se širi. Danes je že nad 300 oseb okuženih. Buri nameravajo iznova odločne operacije v obeh burških republikah, v Natalu in v Kaplandiji. — Londonska «Presse Association» je dobila iz Exeterja brzojavko, da so Buri v megli ujeli generala Frencha s 500 možmi. Korespondenčni biro poroča, da se ta vest uradno prereka. Ker se je že parkrat javljalo, da je bil French ujet ali ubit, ne da bi se bila vest uresničila, je treba tudi sedaj dvomiti, da bi bil French res ujet. Lord Kitchener je sporočil

Konsum in kovač.

„Štajerc“! Naš list ti predragi,
Za kmete se dobro boriš;
Pomagal nam bodeš tud' k zmagi
Saj ti le nas dobro učiš!

Svetuješ nam vestno, prijatelj!

Vsa skrb je le tvoja za nas.

Bog živi te toraj zmagatelj!

Saj upa nate ce la vas!

Zameri mi ne, da te vprašam,

Vsled novih vseh čudnih reči,

Zastonj si jaz glavo raznašam,

Kaj zdaj se pri nas vse godi!

V nedeljo popoldne sem mislil,

Hajd k Blažu ga grem na en glaž!

Pa kar sem bil se prestrašil,

V sred šribarjev bil je naš Blaž.

iz Pretorije: Med operacijami generala Babingtona je kolona polkovnika Bawlitona presenetila severozahodno Klerksdorpa oddelek Smitsa. 6 Burov je bilo ubitih, 10 ranjenih, 23 ujetih in nekaj topov in streliva zaplenjeno. Angleži so imeli troje ranjencev. V Oranju je bilo med operacijami Pilcherja ubitih 7 Burov ter zaplenjeno mnogo živil. Dewetove čete so na potu v Pietersburg zadale na Angleže. Botha je bil vržen proti severu, Delarey pa baje obkoljen. Tudi v okolici Jakobsdala so zadeli buri na Angleže. Do Leydsdorpa, sedanjega sedeža burske vlade ni možno dospeti z železnico nego le po slabih potih. Proviantiranje angleške vojske je torej onemogočeno. Okolica Leydsdorpa je bogata in plodovita, za Angleže pa je ondotno podnebje smrtonosno. Angleži iz Pietersburga pač ne bodo mogli operirati proti Leydsdorpju z vspehom. Vrhu tega pa so na potu tjakaj še tri trdnjave, Schutte, Hendrina in Botha, ki bodo tudi zadrževale Angleže.

Razne stvari.

Požar. Na Blanci, dobro uro od Sevnice je 9. aprila uničil grozen požar šestim gospodarjem vse imetje. Zgorelo je 21 poslopij do tal. V ognju je poginilo 11 prašičev. Pogoreli so kozolci, vozovi, brane, pljugi, gospodarsko orodje in vsa obleka. Zgorela pa je, Bog se usmili, tudi 73letna prevžitkarica Mlinarič. Nesrečnica je bila sama doma, s štiriletnim vnukom, ki je igraje se z žvepljenkami, v parni (šupi) zažgal praprot. Vlekel je zelo hud veter, in mahom je bilo vse v plamenu. Vaščani so bili za časa nezgode skoro brez izjeme pri poljskem delu. Prihitevši domov, so komaj rešili živino. — Eden, gospodarjev je imel v omari shranjenih 1000 kron skupiček za malo preje prodane vole. Bil je toliko drzovit in pogumen, da je vdrl v gorečo hišo, vkljub dušljivemu dimu, dospel do denarja in ga srečno otel. Strašen je bil prizor, videti te nesrečne ljudi, kako so jadikovali, lomili roke, jokali, besno kričali in obupno valjali se po tleh. Nesrečnega dečka, ki je povzročil nesrečo, hotel

Kot polhi so bili zrejeni

In zjali kot miška z masti,

Na sredi je bil pa še eni,

Iz naše Tepanjske vasi!

Prav kumern je bil in otožen,

Ker rad bi izvrstno živel;

Še rajši pa, če bi bil zmožen,

Bi se pa kar k šribarjem štel!

Ker vina so mnogo popili,

In Jakeca šuntali;

Si niso kaj lep'ga zmislili

Konsum so nam stuhtali.

Klobas so tud' mnogo povžili

In Jakeca pitali;

So nam pa „klobaso“ naredili,

Vaščani bi naj jo pa snedli,

je lastni mu oča v prvi razburjenosti kar ubiti. Na ponesrečeno Mlinaričko se je podrl goreč hlevni napušč, ter jo pokopal. Izvlekli so jo, ne opečeno, nego zgorelo. Škode je približno 40.000 kron. Nesrečneži so tembolj pomilovanja vredni, ker sta bila le dva pogorelca zavarovana, eden za 800 kron, a drugi še za manjšo vsoto. Gasili sta dve požarni brambi iz Rajhenburga in Sevnice šest ur ter rešili, kar je rešiti mogoče bilo.

Požar. V Murskem vrhu, župnije sv. Jurja ob Ščavnici so zgorele štiri viničarije dne 24. marca zvečer ob pol 10. uri, in sicer Admontskih Benediktincev, dr. Neubauer-jeva, Slavič-eva ter Murkovič-eva. Škoda znaša precej visoko. Kako je ogenj nastal je neznano.

Od Nove cerke pri Vojniku. Na mojem potovanju po slovenskih deželah, dojdem tudi v prijazno Novo cerkev, res prelepi kraj, tako da me napoti, da nastavim svoj daljnogled, da si jo bolj natanko ogledam. Vse lepo tiho in mirno, le dva gospodiča, katerih imena za danes imenovati nočem, se silno jezita nad onimi, ki berejo list „Štajerca“, tako, da je nedolžni list moral pri neki priložnosti leteti iz mize v kot na peč. Dotični gospodje kar besnijo, kakor purani, ako slišijo ime „Štajerca“; ogovarjajo kmeta, kateri ga čita, češ: ta prokleti list, bralec postal bode nemškutar in slab gospodar. Na ta način preslepijo nevedne kmete, kateri so željni branja in pouka. Oni so nevošljivi našemu ljudstvu, da bi se gospodarsko in politično izobrazilo, misleč: kmet naj ostane trpin. Pazijo naj, kedaj bode kmet prišel bolje k zavednosti, da se ne bode maščeval nad njimi. Posebno se spodtikajo na one stariše, kateri pošljejo svoje otroke tudi v nemške šole, da bi se tudi drugega deželnega jezika priučili, katerega je danes vsakemu izobraženemu človeku neobhodno potrebno. Vprašam, ali bi bili dotični to kar so danes, brez nemškega jezika? Morda hlapci in težaki. Zakaj bi ga tedaj ravno naš kmet ne smel znati? Zato, oni že vejo. Ako zna več jezikov, gotovo ne bode svojega maternega jezika teptal. Ako naši tržci in kmeti prodajajo in kupujejo od Nemcev, ako jim njih blago

bolje plačajo ali če govorijo v družbi, kjer je več Nemcev nemško, gotovo to ni nobena krivica, to hteva omika. Kmeti, zdramite se, obrnite dotični hrbet, saj oni od vas živijo. Svetujem njim, da malo svojo vročo kri ohladijo, drugače bodem drugoz skozi moj daljnogled natančneje pogledal.

Naprednjaški slovenski obrtnik
Od Sv. Petra pod Sv. gorami. Kdo bi si mislil, da se v kraju, kateri se imenuje Sveti Peter pod Sveto goro in ima tudi en del te občine ime Bog drevo, ljudje nahajajo, ki so ne zlodjevi, pač piškavi. — Hvala Bogu, da se občinske volitve izvajajo in se že zanaprej ve, da se bode dosedanji narodnemu županu Ferdinandu Kunej-u, kateri je prejšnji čas, dokler mu niso občani vse zaupali čisto nasprotnega mišljenja; namreč kazal se je mož, da je mišljenja za prednost, za zmiraj odklenkalo; to že v vsaki hiši te občine veselo razgovarja. Bog daj ta sveti dan za nas; po katerem bomo v poštenju „Štajercu“ natanko naznanili, kake dobrote smo v tiste čase, ko je naše pravice zastopal ta naravnjak. Na svidenje torej gospod Kunej.

Pri Sv. Jurju ob Ščavnici je umrl g. Aleksander Deanino, praktičen in doslužen vojaški zdravnik, dne 25. marca. Pokojnik je bil še za časa svojega življenja pri Sv. Trojici v Slov. goricah zelo priljubljen, kar se je tudi pokazalo pri pogrebu, ker je prišel precej gospodov od Sv. Trojice, kakor tudi domačinov faranov Jurjevskih in sosednih. N. p. v m.!

En ljubi gospod advokat. Gospod dr. Brumen, advokat v Ptujju vložil je proti gostilničarju Gregrecu iz Grajene pri Vurbergu kazensko ovadbo zaradi hudodelstva goljufije, storjene skoz krivo pričanje, ker je ubogi Gregorec pri obravnavi proti „Slovenskem gospodarju“ drugače izpovedal kakor dr. Brumen. Gregorec imel je lansko leto nesrečo, ker mu je hiša pogorela in danes ima še neprijetnosti pri sodišču. Tako ravna Slovenec proti Slovencu! Gospod Brumen je s to ovadbo pokazal, da je brezsrčen slab človek.

Sejem v Ptujju. Ker se bode vršil v Ptujju dne 23. aprila letni (jurjevski) sejem, odpade t

Za plotom na onkraj potoka,
Je mala sobica,
Tje je položila otroka,
Konsumna babica!

Za pudlnom tam pa skače
Naš Jaka ko star petelin,
Zažgane so mu še hlače,
Ko prodaje — caherlin.

Jaha na svojem praču,
Namesto bi kladvo vrtel;
Gleda, da kter'ga zasači,
Da b' ga h konsumu sprejel.

Beri le „Štajerca“ vedno
Pameten bodeš postal;
Živi kot preje si redno,
Pa bode ves svet te čislal.

Prijat'lje vse Jaka je zgubil
V podjetju tud' zguba leži,
Če boš pa gosposko reč snubil,
Ti pa že nevarnost preti.

Tepanjski fant

Presrečen Ribničan.

Nek Ribničan, ki je imel strašno velik krof, drobno glavo, padel je z vislic. Krvnik zakriči na grlo: Moj Bog, kaj takega se mi pa še ni nikoli petilo. Ribničan pa pravi: Oh gospod krvnik, mi pa ravno zdaj devetokrat, in to je bil vedno vz moj krof, ker imam drobno glavo in debel vrat, mi štrik vselej čez glavo zmuzne. No, gospod krvnik, ker bi se znalo v desetič zopet tako pripetiti, boljše, da me kar zdaj za vedno oprostite.

oni na 17. t. m. postavljeni veliki konjski in govejski sejem in se bode vršil isti tudi dne 23. aprila.

Iz Teharjev. (Še nekaj o prihodnjih občinskih volitvah.) Dolgo se nam volitev odlaga. Zdi se nam, da bi se naši nasprotniki z volitvo vred najraje skrili, ko bi mogoče bilo. Pa naj bo kakor hoče, mi jih bomo že našli. Samo to bi radi našim nasprotnikom povedali, da naj se nikar ne predrznejo več, nas na cestah ustavljati in zmerjati z judeži, nemčurji, da smo narod zatajili i. t. d. s čimur pa sami svoje „lepe“ lastnosti razodavajo. To jim je edino orožje, s katerim bi radi vodo na svoj mlin napeljali. Takega orožja se pa mi prav nič ne bojimo, ker sami vejo, da smo mi Slovenci bili in tudi v naprej ostanemo, le tistega potuhlega, narod uničujočega narodnega trobljenja mi ne poznamo in smo ga čez glavo siti. Mi nismo liberalnega duha in tudi se za Nemce ne upiramo, tisto pa vemo, da bi mi brez denarja, ki od Nemcev prihaja, težko gospodarili. To vejo dobro tudi naši nasprotniki. Oni vejo tudi, koliko denarja nam prinesejo za živino, koliko zaslužijo slovenski delavci i. t. d., Ali jih čemo za plačilo potreti, kakor bi jih oni radi? In, če bi jih, ali bojo nam potem naši nasprotniki zaslužek dali? O strici, saj jih poznamo. Bog je svet tako ustvaril, da eden drugega potrebujemo. Ni treba, da bi jih častili, saj smo vsi bratje in otroci enega Boga, tudi vsak človek je naš bližnji. Nič boljše vere ne najdemo pri Slovencih kakor pri Nemcih razen Lutrovcev. Le pogledjmo malo v Štore, koliko je tam poštenih in vernih Kranjcev, pa kako spoštujejo svojega gospodarja, ki jim kruh daje, četudi je Nемец. Naši nasprotniki pa nočejo tega vedeti, od kod ima občina največ dobička in tudi ne, da bodo Štore z obilnim darom k cerkvi pripomogle. Štiri sto je delavcev, kakor se menijo, če bi dali vsak deset goldinarjev, bilo bilo bi to že 4000 gl. Lep dar bojo dali tudi gospodje, ki menijo dati železje zastonj. Naši nasprotniki pa pravijo, da Štorečani ne bojo cerkve stavili, ker so neverniki. Res je, da jo sami ne bojo stavili, ali oni bojo le z obilnim darom postaviti pripomogli. Če se zedinimo vsi skupaj, bode cerkev postavljena. Naši nasprotniki pravijo, da se bo božji hram lesketal brez Nemcev. Pred tremi leti so ravno tako govorili, zdaj pa le pogledjmo kako se lesketa — da se usmili Bog. Toti dolgočasni klukeci, kateri nasprotno stranko vodijo, ne bojo še toliko skupaj spravili, da bi zvonovom trike kupili, pa naj le rajši molčijo. Fabriški delavci pripravili so novi oltar sv. Florjana, kupili drago nebo, ki se pri procesiji nosi, kupili v sv. Lovrenc novi svetilnik. Vse to so storili, brez da bi jih kdo temu silil. Koliko rajši in obilnejše bodejo pa še novi cerkvi pomagali. Obrekljivi jeziki pravijo, da so neverniki, neverniki so tisti, ki pravijo, da je za cerkev dobro, če se jo z deskami in švarkljami pokrije; tako eden naših nasprotnikov govoril, drugi pa je razgaljal, da naj vse strela in toča pobije. To je zato govoril, ko že v naprej vidi, da bo pri volitvi obisk prišel. Ali so to krščanski možje? Mislili so, da bodejo iz ženofovega zrna napravili božje kraljestvo,

pa to ne more biti, ker njih ravnanje očitno kaže, da nimajo krščanske podlage. Zatoraj dragi volilci, ne bojte se naše stranke. Mi ostanemo vsikdar verni Slovenci. Resnica je, da bodete pri občini bolj prijazno postreženi kot ste bili dosedaj. Ako mi Štorečane zavržemo, bojo nas oni tudi, mi pa ne bomo imeli krajcarja pomoči za novo cerkev, pa tudi Sentlovrečani krajcarja ne dajo, ker dobro vejo, da je za kmete pretežavno, šestnajst tisoč goldinarjev skupaj spraviti, ker toliko še manjka, da se obok napravi. Denarji od rajnega častitega gospoda župnika so pa le za znotrajno opravo in zvonove sporočeni. Nasi nasprotniki povabili so od nekod nekega gospoda v Teharje na neki shod. Kaj pa je ta gospod rekel? Rekel je, da če njih stranka propade, bodejo tako osramočeni, kakor je bil prešnji odbor pred šestimi leti, tedaj ga naj pa le črna zemlja pogoltne. Tako je, dragi volilci. Vidite, njim je le za čast, gospodarstvo in pa blagor občine, pa naj bo kakor hoče. Bodi dovolj. Mi vemo kako bomo volili.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 2. aprila vtopil se je v domači luži 4letni deček Anton Žuran iz Gruškovca. Med tem ko so stariši delali v vinogradu, se je deček odstranil in padel v lužo.

Ebensfeld pri Ptuju. Dne 8. aprila napadlo je več posestniških fantov blizu grada Ebensfeldg posestniškega sina Martina Letonja iz Zatoličja ter ga pretepali tako, da so mu strli eno roko.

Nepopisljiva surovost. Na velikonočno nedeljo je v Petrovčah deset kmečkih fantov nekega 15 letnega dekleta popolnoma upijanilo in potem posililo v taki meri, da so dekleta našli ljudje skoraj mrtvega. Dekle leži še sedaj v brezupnem stanju. En del teh hudobnežev so že zaprli.

Iz Sv. Petra v Savinjski dolini. (Usodepolna nesreča po strelji.) V torek dopoldne med nevihto vdarila je strela tukaj v lončarsko delavnico Jožefa Gerliha. V delavnici navzoče bile so štiri osebe: mojster Jožef Gerlich, njegov učenec Janez Ocvirk in dva hlapca od soseda. Strela udarila je učencu naravnost v glavo ter ga usmrtila na mestu. Mojster in eden hlapec sta pa po udarcu popolnoma ohromela in ni upanja, da bi ozdravela. Drugi hlapec se od prestrašenja ni mogel na nogah obdržati; lezel je po štirih iz delavnice in klical na pomoč. Na poslopju ni nobene škode.

Kovači pozor! Išče se kovaški mojster, ki je zvežban v podkovanju konj in volov in ki zna staviti dobre vozove v Tepanjah pri Konjicah. — Za obilo dela in izvrstni zaslužek skrbi več kmetov in občani.

Od Sv. Petra pri Velikovcu na Koroškem. (Preveč denarja.) Ne morem si kaj dragi „Štajerc“, da ti tudi jaz dušna reva, kakor nas imenuje česnik „Mir“, sporočim kaj iz našega samotnega kraja. — Nedavno prišel sem po nekem oprasku v trg k našemu gospodu advokatu dr. K. G. ravno, ko je on grajal in se jezil čez sedanji denar češ: ta denar ima tako težo, da se v moji blagajni nobeden ladelec več premikati ne more. Neki kmet se je čez to strašno „nadlogo“

zasmejal. No, no, gotova resnica je to, djal je advokat. — Glejte kmetje, tako se godi stanovom, kateri imajo dosti zastopnikov v državnem zboru, da se njim železne blagajne lomijo; mi „dušne reve“ kmetje imamo pa še majhne listnice vedno prazne. — Sami smo si krivi.

Kmet ob Dravi.

Nesreča pri velikonočnem streljanju. Iz Hajdoš se poroča, da so fantje na veliko nedeljo popoldne streljali s tem, da so v leseni štor zabili dinamično patrono. Štor se je razletel z močnim pokom in jeden del razstreljenega štora je priletel 12letnemu Valentinu Glažarju tako nesrečno v glavo, da je fant nezavesten omahnil z razbito glavo in še tisto noč izdihnil. Zopet žalosten izgled za lehkomiselnih mladeničev. Pametnejši ljudje in očetje, ne dovolite vašim sinovom, četudi so odrasli, se s takimi rečmi kakor je streljivo igrati!

Iz Radgone in Ormoža pišejo, da se je tudi tam dosti nesreč vsled nepredvidnega velikonočnega streljanja pripetilo. V radgonski bolnišnici se nahajajo trije ponesrečenci, dva sta pa v oskrbovanji doma. V Ormoži pa je bil mestni zdravnik primoran ponesrečencem težke operacije izvršiti. Dvema fantoma mogel je po eno roko, enemu pa prste odrezati, enemu pa je priletel strel v stegno. Fantje, bodite previdni, opustite to, četudi staro navado. Take resreče gotovo niso v čast božjo.

Iz ormoškega okraja nam piše kmet: Tisti pobič po imenu Janez Veselič postal je žalosten in mi ga ne bomo poslej več klicali „Veselič“, pač pa „Žalostič“. Toraj tega „Žalostiča“ je doletela tudi zaslužena kazen. Brcnili so ga iz službe, zakaj? — bomo že drugokrat povedali. Ta siromak pa je zabavljaj in se repenčil tudi na tiste, ki „Štajerca“ berejo, četudi ni vedel zakaj. Mi kmetje smo ga le pomilovali. Pisali smo tudi parkrat „Štajercu“, kaj ta možek vse počenja, no, pa „Štajercu“ se ni vredno zdelo, se ž njim ukvarjati, ker je itak že vedel, da je ta Veselič reven na duši, pa je menda vse naše dopise požrl uredniški koš; mi pa bodemo poslej upali, da se bo poboljšal, ne koš — ampak Veselič.

Postaja Šternthal pa Ploj. «Slov. Narod» piše med dnevnimi novicami to-le: Postaja Šternthal med Pragerskem in Ptujem je najbrž edina postaja na Avstrijskem, ki nima niti čakalnice, niti ceste do postaje, dasi vstopi oziroma izstopi tamkaj vsak mesec okoli 500 ljudij, kateri morajo večkrat v najhujši zimi in pri največjem dežju pod milim nebom po cele ure čakati na vlak. To je uprav škandal, in dolžnost našega poslanca bi bila, da stori potrebne korake, da dobimo v Šternthalu čim preje čakalnico in pa vozno cesto k postaji, sicer bi se znalo g. dvornemu svetniku samemu, kadar pride skozi Šternthal zopet na volilni shod v Šent Lovrenc, prigoditi, da si nabere — pošten nahod, če ne kaj hujega.

Zunanje novice.

Grozna nesreča. Od 21. marca se vas Vaglio v etruščanskih Apeninih z vsemi poslopji, s travniki in njivami premika proti reki Scoltena. Premikanje

se vrši prav počasi — 20 cm v vsaki uri ali 4—5 vsak dan — a rategadol so se porušile vse stavbe ter se je napravilo dva km² veliko jezero, ki naraste od ure do ure. 21. marca je zapazil župnik, da je premika župnišče, ki je ležalo poleg cerkve najvišje med vsemi hišami. Hkratu pa je opazil, da se premika tudi cerkev in da se je stolp opasno naglo. Vaščanje so naglo izpraznili cerkev in in hišo župnika. 22. marca se je začela premikati tudi spodaj ležajoča vas ter počasi drsela v dolino. Premikajoče se ozemlje meri 1700 m na daljavo in 800 m na širino. Pod pritiskom navzdol se premikajočih plasti zemlje se ozemlje valovito izbočilo, plasti so dvignile ter položile pale drevesa in cele hiše. Vaščani so mogli rešiti živino in pohištvo. Vse drugo, tudi njive in travnike jim je vzela grozna nesreča. Dvignila se je struga Scazene za 6. m. Voda se je ustavila in kmalu je bila vsa dolina pod vodo. Dva dni pozneje zjutraj pa se je nakrat dvignilo dno pokopališča za 8 m, zemlja je globoko popokala, da so se napravili veliki jarki. Več grobov se je odprlo, videla so se okostja in nastrohnela trupla. Kmalu na to se je sesula cerkev in njene razvaline so pokrile večji del pokopališča ter odtegnile odprte grobove pogledom zgražajočih se vaščanov. Hkratu je začelo še snežiti. Sneg je padal neprestano 24 ur in pokrilo nesrečno vas z belim mrtvaškim plaščem.

Potres v Carigradu. Pred kratkim so imeli v Carigradu precej hud potres, ki je povzročil v palači Dolma-Bagde veliko paniko. Tam se je vršila vprava sultana baš velika slavnost. Ko so zazvenčala streljanja v oknih in so se zamajali veliki lestenci ter se odprli od stropa znaten kos ometa, so hoteli spremljevalci sultana pregovoriti, naj ostavi dvorano. Dvorani je bilo 3000 oseb, gotovo bi se jih bilo mnogo poškodilo, ako bi bil zbežal sultan. Nekateri so mislili, da se je zgodil atentat, nekateri častniki so potegnili sablje in skočili v vrt, ki je okoli palače. Več članov diplomatskega zbora pa se je onevestilo. Tudi sultan se je prestrašil in že stopil par stopnjic s prestola, se premislil, se vrnil na stol ter ukazal godbi, da igra dalje. Nato je velel šejku Ul. Islamu, naj miruje s tem so bili pomirjeni vsi.

Človeško življenje. Vseh ljudi na svetu je 1½ milijarde. Govoré 3000 znanih jezikov in imajo 1100 let — Izmed 500 oseb doseže le jedna 80 let, a 1000 oseb samo jedna 100 leto. Vsako leto umre okoli 33 milijonov ljudij, t. j. okoli 96000 vsak dan, 3730 vsako uro, 60 vsako minuto, jeden vsako sekundo. Vsako leto pa se narodi 42 milijonov ljudi. Prirastek bi torej znašal 9 milijonov oseb, a vsako leto ter nenavadne epidemije, nezgode, zmanjšujejo to število.

Medveda je ubil s kamnom. Iz Senja javljajo, da je 20 let stari Jandre Vukušić iz Klade prišel na veliki petek domov okoli leto dnij starega medveda, katerega je s kamnom pobil na cesti ne daleč od Jablanca.

Nezgoda v cerkvi. V Poznanju se je na velikonočno nedeljo med mašo primerila strašna panika.

Občinstvo je namreč mislilo, da v cerkvi gori ter drlo proti izhodu. Nekemu 8 let staremu dečku, ki je v gneči padel, so pomečkali docela glavo. Več oseb je bilo ranjenih.

Obesil se je v svojem stanovanju v Ljubljani nek sprevednik. Njegova hčerka je prišla ravno na to v sobo in prerezala vrv in rešila očeta gotove smrti.

Zverska mati. V Primoštenju pri Šibeniku je rodila neka kmetica nezakonsko dete. Da uniči dokaz svoje sramote, je dete zažgala. Pri tem ji je pomagala mati. Sedaj sta obe zaprti v sibeniškem preiskovalnem zaporu.

Slon je kaznoval nagajivca. Menežarija Kludcega je sedaj v Kralj. Hradcu. Veliki slon vozi vozove zverin. Te dni je peljal zopet tak voz. Otroci-šolarji so mu nagajali, no slon je nekaj časa mirno vse prenašal, končno pa zgrabil najsilnejšega nagajivca, ga dvignil z rilcem visoko v zrak, ga parkrat potresel in posadil na tla. Fantiček je na to bežal, kar so ga nesle noge.

48 let brez — smrti. „Novi List“ javlja: Pri sv. Martinu na otoku Braču v Dalmaciji živi obitelj Tadije Mateljane z devetero otroci in z devetero vnuki. V tej veliki družini že 48 let ni umrl nihče.

Strašna vožnja po morju. Iz Singapura poročajo, da sta dospela tja dva mornarja, Johannsen in Marticornu, ki sta povedala, da sta 17. oktobra m. l. z ladjo „Angoln“ odplula iz Cavita na Filipinih. Ladja se je potopila in na velikem plavu se je rešilo 12 mož. Tekom 42 dnij je umrlo 10 mož, le dva sta ostala. Živela sta se z mesom mrličev. Plav je končno dospel do otoka Sonti, kjer so mornarja gostoljubno sprejeli Malajci.

Strašen zločin. Generalni ravnatelj Stephani, ki je stanoval prej v Vratislavi, a je v novejši dobi postal posestnik nekih rudnikov v Porembi, je bil 2. t. žrtev groznega zločina. Njegov vslužbenec ga je zvalil na neko novo stavbo ter ga ondi z dvema tovarišema pobil na tla. Nato so mu zločinci zvezali roke in noge ter mu vlili v usta neko žarečo tekočino. Potem so ga vrgli v ribnjak, kjer se je že 3. t. m. našlo njegovo truplo. Morilce že imajo

1560 ljudij zaprtih. Iz Odese poročajo, da so ondi pred velikonočnimi ruskimi prazniki zaprli 1560 oseb, ker se je bati velikih izgredov proti židom.

Vržen v ogenj. V Brodku na Moravskem je neki Ivan Capal zažgal hišo Frana Jakša, pri katerem je prejšnje čase služil. Ko je stala hiša v plamenu in je ljudstvo izvedelo, kdo je požigalec, so ga poiskali in vrgli v ogenj. Capal je poskusil parkrat uiti iz plamenov, a vsako pot so ga pahnili nazaj v ogenj. Končno je planil zopet iz žrjavice, se zgrudil in v groznih mukah umrl. Zločinca ima že sodišče pod ključem.

Vsa družina pod vlakom. V Santovi (bačkobodrožka županija) se je pripetila tale nesreča: Uradnik Molnar se je peljal s soprogo in dvema otrokoma na poset k prijatelju. Ker železniški prelaz ni bil zaprt, ter je prav tam strmec, je voz zašel na progo prav v tistem hipu, kot vlak. Stroj je gospo in otroka

razmesaril in zmučkal v eno meseno gomilo, Molnarju je odrezana noga ter je močno ranjen, kočijažu pa pretreseni možgani.

Tat v rakvi. Iz Budimpešte poročajo: Na malo postajo poleg kopališča Herkules sto prišla dva kmeta ter prinesla navidezno prazno rakev, ki naj bi se z vlakom poslala v Budimpešto. Uradnik je sprejel rakev in jo zaprl v sobo, kjer je blagajnica. Ko je drugoga jutra stopil postajni načelnik v sobo z blagajnico, je našel rakev odprto in prazno, prav tako odprta in prazna pa je bila tudi blagajnica. Tat iz rakve je odnesel ves denar in izginil brez sledu! Vsekakor originalen tat!

Na vislice je bil obsojen 12. t. m. na Dunaju mizarski pomočnik Štefan Wanyek, ki je 8. jan. t. l. tri osebe ustrelil in dve teško ranil. Tudi v ječi je napadel čuvaja. Radi umora, uboja, teške telesne poškodbe, javne nasilnosti, tatvine, razžaljenja straže, upora, in radi kršenja orožniškega patenta je bil obsojen na vislice. Wanyek se ni hotel prav nič zagovarjati.

500 tolarjev za poljub. Nekega večera l. 1896 sta sedela v Berolinu gospoda E. in F. pri pivu. Kar je prišla že odrasla, a še mladoletna hčerka gospoda E., da ga spremi domov. Tedaj je g. F. prosil gospodičino, naj mu da poljub. Gospica se je branila, a gospod F. je dejal, da ji da, ko bo de polnoletna, za ta poljub 500 tolarjev. Gospica je na to, sklicevaje se na prisotne priče in potrdivši pogodbo z običajnim stiskom roke, dala gospodu F. poljub. Letos je postala gdč. E. polnoletna, a pospod F. tistih 500 tolarjev ni hotel dati. Zato ga je gdč. E. tožila. Gospod F. je bil pri deželnem sodišču v Berolinu obsojen, da mora 500 tolarjev plačati, ko se je gospod F. pritožil še na višje sodišče, ga je to zavrnilo in mu naročilo, da mora 500 tolarjev plačati vsekakor. Tako dobi gdč. E. svoje plačilo za poljub od gospoda F.

Gospodarske stvari.

Ustanovitev kmetijskih pridobitnih in gospodarstvenih zadrug na Štajerskem.

Na svetlo daje c. kr. štajersko namestništvo po naročilu c. kr. namestnika Manfreda grofa Clary in Aldringen.

Med tem ko posamezni kmetovalec nima nikake moči do gospodarskega tržnega faktorja, najde se ista v veliki meri v združitvi posameznih gospodarjev. Geslo zadruga je: „Sloga jači“. V združitvi gospodarskih zadrug so materijalne in npravne koristi. V materijalnem oziru doseže kmetovalec dobavo primerne kredita po korporaciji, ista doseže primerne nakupe, dobre cene pri prodaji, odušstvo se odstrani itd. V npravnem oziru se lahko s poudarkom reče, da se pospešuje varčnost, odstranjuje sebičnost posameznih, samo na-se mislečih kmetovalcev in povzdiguje stanovska zavednost. Posameznik uči se misliti na pomoč za druge; on zadobi pogum in moč, v združbi z drugimi dela izvrševati, katera bi on sam ne mogel rešiti. Celi okoliš gospodarskih nalog more le pola-

goma dospeti do popolnega razvoja.

Najbolje je, če se prične s kreditno uravnavo; tej se potem lahko pridružijo daljne naloge gospodarstva.

1. Kreditne zadruge. Najvažnejše je, da se ustanovijo blagajnice za hranilne vloge in posojilnice po Raiffeisen-ovem sestavu, če mogoče v vsaki kmečki občini. One imajo nalogo, da dajejo posameznim zemljiškim posestnikom posojila, katerih dotičniki potrebujejo in da prejemajo od onih, koji hočejo svoja prihranila nabirati, taista kot vloge.

Pa tudi posedovajoči kmetovalec, kateri se danes še boji, ako potrebuje denar, posluževati se posojilnic, bode polagoma spoznal, da ni sramotno, dan danes rabiti Raiffeisen-ovo posojilnico tako rekoč kot lokalno banko in pri taisti ne samo vlagati prihranila, ampak tudi, kakor redni obrat gospodarstva večkrat zahteva, jemati denar na posodo.

Z ustanovitvijo blagajnic za hranilne vloge in posojilnic se odstrani skrito oderuštvo; kmetovalci postanejo pri svojih blagajnicah lastni posojilodajalci. Ni racijonalno, da nosijo nekateri posestniki svoja prihranila v mesto, med tem ko drugi v isti občini posojila potrebujejo.

Pri Raiffeisen-ovi blagajnici se vrši poravnava; posameznik dobi na priprosti in primerni način kredit. Vrši se poravna med presežkom imovitih in med potrebo neimovitih kmetovalcev. Kmetovalec potrebuje kredita za pridobitev zemljiškega posestva, za razdelitev dedščine, za izboljšave itd. V to svrhu služi realni (zemljiški) kredit, katerega prikrbeti seveda niso poklicane Raiffeisen-ove blagajnice. Ta kredit se daje od strani hranilnic in, kjer se take nahajajo, najbolje od strani deželnih hipotečnih zavodov. Dandanes se pa včasih jemlje realni kredit začasne obratne namene, tako postopanje je za kmetovalca neprimerno in celo nevarno. Realni kredit se ne more tako hitro in lahko doseči, kajti isti povzročuje večkrat stroške, kateri niso pri malih obratnih potrebščinah posojilu primerni. Na znance ali sosede se noče kmetovalec obrniti in sicer radi tega ne, da ne ovadi svoje denarne zadrege; na ta način pride kmetovalec pogosto v roke oderuhov in potem je prisiljen, zadolžiti svoje zemljišče v svrhu poravnave oderuških obrestij.

V zadostitev začasnih obratnih potrebščin je samo osebni kredit sposoben; isti se daje od strani blagajnice za hranilne vloge in posojilnice, katere so po sestavu urejene, katerega je z uspehom uvedel Friderik Viljem Raiffeisen v Renski provinciji že sredi 19. stoletja v svrhu odprave oderuštva.

Potrebuje se samo nekaj vrlih in pogumnih možakov v občini, koji se zberejo v svrhu ustanovitve jedne take zadruge. Glavna vodila jedne take zadruge so sledeča:

Raiffeisen-ova je vpisana zadruga z neomenjeno zavezo, pri kateri jamči eden za vse vsi za jednega. Uprava je razen jednega izplačevalca ali računarja, kateri dobi malo nagrado, brezplačna. Obrestovanje opravičnih deležev sme doseči k večjemu ono hranilnih vlog.

Menični kredit je izključen. Posojilo se daje pri poroštvu, ali izjemno tudi proti zastavbi vrednostnih papirjev.

Okoliš mora biti mali in omejeni, da se posamezni člani med seboj dobro poznaja in da vsaki ume razmere družega razsojevati. Opravični deleži so mali, navadi v znesku od 10 do 20 kron in nimajo gleda obrestovanja nobene važnosti. Pri podelitvi posojil natančno pretehta namen posojila in pozneje se razgleduje uporaba. Na ta način je mogoče zadržati tudi v nravnem oziru nadzorovati in voditi. Obrestovanje merilo glede posojil je po navadi samo jeden odstotek više, kakor obrestno merilo hranilnih vlog. Posojilo se daje na priprosti način in brez stroškov.

S temi načeli se je posrečilo dozdati Raiffeisen-ovim blagajnicam za hranilne vloge in posojilnicam dajati veliko varnost.

Ob času nemško-francoske vojske so vlagali v Nemškem celo mnogokrat kapitalisti svoj denar v Raiffeisen-ove blagajnice, kar gotovo kaže, da so isle varne.

Kar se tiče davkov in pristojbin, se opomni, da so blagajnice za hranilne vloge in posojilnice pridržane od bitnega davka proste in samo obresti hranilnih vlog so zavezane 1½ odstotnemu rentnemu davku.

Prejemna potrdila blagajnic za hranilne vloge in posojilnic o obrestih in delnih plačilih ter o postojnih dolga so v knjižicah članov pristojbine — tolikolka prosta. Isto tako so hranilne vložne knjižice pristojbine proste.

Pristojbine je treba plačevati samo: od vplačanega opravičnih deležev, od poplačanih opravičnih deležev in od izplačanih obrestij opravičnih deležev in sicer pristojbine po lestvici I. potem od obrestij, zapisanih za tekoči račun med izdatke, dveodstotno pristojbino.

Kar se tiče razvoja kmetijskih kreditnih zadrug na Štajerskem, se z veseljem lahko reče, da so se tudi na Štajerskem začele ustanovljati Raiffeisen-ove blagajnice po zgoraj navedenih načelih v pravi spoznavni narodno-gospodarskega pomena istih, in da te blagajnice v nekaterih deželnih pokrajinah že blagonosno delujejo.

Vsak pravi prijatelj kmetijstva mora si iz vsega srca želeti popolnega razvoja Raiffeisen-ovih blagajnic po celi deželi.

Bistvena zasluga glede ustanovitve Raiffeisen-ovih blagajnic na Štajerskem pristoji deželnemu zboru štajerskemu, kateri je že v svoji seji dne 25. aprila 1888. pooblastil deželni odbor štajerski, da naj se Raiffeisen-ovim blagajnicam pri ustanovitvi s tem pomaga, da se vsakrat odpošlje jeden deželni uradnik k osnovnemu zboru in da se pregled poskrbi, kateri se izvršuje vsako leto enkrat.

Raiffeisen-ove blagajnice dobijo od strani deželnega odbora za prvo napravo brezobrestna, na polovico v treh in na polovico v petih letih povratna posojila po 200 gld. (izjemno so dobile od začetka nekatere blagajnice više zneske do 250 gld.) in zamorejo, ali je potreba, dobiti v svrhu prve nabave kapitala desetih letnih obrokih povratna posojila do najviše

znaska po 2000 gld., za katere se daje obresti po tri od sto.

Deželni odbor si pridržuje pravico, da sme obrestna posojila tudi že prej nazaj zahtevati, ako razpolaga dotična Raiffeisen-ova blagajnica s zadostnim glavnim prebitkom. To se je tudi v nekih slučajih že zgodilo. Brezobrestna posojila so se dovolila na ta način do konca leta 1899. 34.075 gld. in s tremi odstotki obrestna posojila 225.600 gld., ter na račun prvih se je že povrnil znesek od 4995 gld. 15 kr., in na račun zadnjih pa znesek 58.411 gld. 60 kr. od strani Roiffeisen-ovih blagajnic deželnemu zakladu.

Denarni prebitki Raiffeisen-ovih blagajnic nalagali so se do ustanovitve osrednje blagajniške zveze pri štajerski eskomptni banki, katera je odprla za vsako blagajnico konto in dajala za vlgoge obresti po 4 od sto.

Vsota vlog pri štajerski eskomptni banki znašala je koncem leta 1899. 594.887 gld. 87 kr.

(Dalje sledi.)

Ali je dobro travnike spomladi prebrati.

Na travnike se pri kmetijstvu vse premalo gleda, čeprav bi bilo to zelo potrebno, zakaj kmetovalec zahteva od njih od leta do leta več donosov in jih celo zahtevati mora, da dobi potrebno krme za svojo živino. Priprosto in lahko sredstvo doneske travnikov povišati je, če jih spomladi prebramo. Žal, da še mnogi kmetovalci o tem koristnem delu nočejo nič vedeti, zakaj manjka jim razumnosti, ker menijo, da je tako delo nepotrebno ali celo škodljivo. Nastopne vrste naj bodo v pouk o tem važnem opravilu.

Prebrana naj se travniki in pašniki v zgodnji pomladi, takrat, ko so se tla otalila in toliko posušila, da se zemlja ne prijemlje brane.

Delo naj se opravi skrbno. Da pa je to mogoče, je seveda potrebna dobra brana; najbolj pripravna v to svrhu je travniška brana za mah, kakeršne se dobivajo po tvornicah za kmetijske stroje, celo tudi pri ključavničarjih in kovačih.

Za silo je porabna tudi navadna njivska brana.

Zastran brananja bodi povedano, da za lahka tla in dobro oskrbovane travnike zadostuje, če se enkrat podolgem povlečejo. Če so pa travniki močno porasteni z mahom ali plevelom, se priporoča dvakrat branati, in sicer podolgem in povprek, da je uspeh brananja tem izdatnejši.

Korist brananja pa je ta, da se travniška ruša zrahlja, plevel, mah, izruje in rani, krtine in mravljišča poravnajo. Tudi se more na ta način mešanec in umetni gnoj, ki se je poprej raztrosil, oziroma semenje, ki se je posejalo, spraviti pod zemljo; vsled tega se gnoj poprej razkroji, seme pa zanesljiveje kali. V zrahljani zemlji pa zrak in toplota ugodneje vplivata in voda globokeje prodira v tla. To pa zopet stori, da sestavine zemlje bolje preperevajo in se rastlinske redilne snovi razkrajajo.

S tem, da se nekoliko rastlin izruje, dobijo ostale več prostora za svojo rast in se morejo čvrsteje in bujnejše razvijati. Pri brananju ranjene rastline po-

ganjajo večkrat (na pr. dedelje) tem bolj in rastejo čvrsteje. Iz vsega tega je razvidno, da dajo z brano obdelani travniki tudi več pridelka.

Da je to res tako, dokazal je profesor Andereg s skrbno prirejenimi poskusi, katerih uspeh je bil naslednji:

Parcela	pridelk sena
I. nepognojena in nepovlečena .	7.45 metr. centov
II. pognojena in nepovlečena .	16.66 " "
III. nepognojena in povlečena .	15.50 " "
IV. pognojena in povlečena . . .	31.26 " "

Ta števila govore dovolj jasno; vsak kmetovalec naj bi si to dobro zapomnil.

Zato priporočamo brananje travnikov in pašnikov še enkrat kot potrebno gospodarsko delo, ki naj se opravlja z dobrimi travniškimi branami za mah. Ako si mali posestnik iz gmotnih ozirov take brane ne more omisliti, pa naj s svojimi sodrugi pri društvu skrbi za to, da jo kupi kmetijsko društvo in jo odaje v splošno porabo. "Gosp. Glasnik."

Znaki zdravja pri konjih. (Konoc.) Taki konji so navadno bolni na jetrih. Domnevanje jetrne bolezni pa se skoraj izpremeni v gotovost, če konji v hlevu tudi pogostoma zdehajo z odprtim gobcem. Tudi če konj zelo počasi, brez zeločilosti in brezvoljno žre in žveči, ni dobro, ker se počasni jedci navadno ne hranijo dobro in slabo delajo. Pri napajanju zdravi konji ne smejo nozdrvi vtikati v vodo. Če se to dogaja, potem lahko sklepamo na tiščalko. Če del pijače zopet izteče skoz nos, potem je v vratu vnetje, kakor je bilo že prej povedano. Na pravilno prebavljanje se z gotovostjo lahko sklepa, če se natančneje opazujejo odpadki. Zdravi konji se iztrebljajo, če mirujejo na 2½—3 ure. Fige morajo biti debele kakor drobno jabolko, srednje trdno in obdane z rjavkasto prevleko. Če so fige zelo drobne in trde, potem se čreva premikajo počasno, kar se zelo pogostoma dogaja pri tiščalki. Če so odpadki premehki in je v njih mnogo neprebavljenega ovsenega zrnja, potem konji ali premalo žvečijo, ali pa vsled preneglega žrenja krme ne oślinijo zadosti. Zelo svetle fige so znak bolezni na jetrih. Scalnica zdravih konj je svetlorumena, in konji jo izpuščajo v enem, krepkem curku. Če se konji večkrat pripravljajo, da bi izpustili vodo in jo vselej le malo izpuste, se sme sklepati (izvzemši goneče se kobile), da v scalih ni vse v redu. Temna, rdeča ali temnorjava je scalnica navadno le pri grozničavih boleznih. 16. Zdravi, močni konji se ob navadnem, primernem delu ne smejo prekmalu utruditi niti kmalu potiti se, če se ravno ne golijo. 17. Proti vnanjemu draženju, postavim proti mrčesnemu piku, se morejo konji živahno braniti. Če kateremu sežemo v uho, mora krepko z glavo zmajati, če se dotaknemo očesa, se mora jabolko pregibati in trepalnice se morajo zapreti. Če zdravemu konju stopimo na krono, takoj vzdigne nogo in pokaže, da ga boli. 18. V hlevu naj konji po noči nekaj ur leže. Konji, ki se ne vležejo, pri delu ne morejo biti vztrajni. Zdravi konji imajo zelo lahko spanje; najmanjši šum jih zbudi.

Stajerska
ROGAČKA
 KISELA VODA **Jempel-in Styria** vrelec
 OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. 79

Kopališče v Ptuju.

Vsak dan dobe se kopele v banjah, pršilne in mrzle kopele in vsaki torek, četrtek in soboto od 1 do 2 ure popoldne soparne kopele, ki posebno pomagajo zoper trganje po udih in kosteh. 8

Proda se gospodarstvo.

Anton Rečnik, posestnik v Selnici št. 12 železnična postaja Marija-Ruše (Zellnitz, Station Maria-Rast) proda takoj svoje gospodarstvo in sicer: enonadstropna hiša katera obstoji iz štirih sob in štirih kuhinj, veliko gospodarsko poslopje, svinjski hlevi, vse ognjavarano zidano, 13 johov zemljišča, to vse skupaj za 5000 gld.; 1800 gld. pa lahko ostane intabulirano. K temu spada tudi ob enem lep zeliščni vrt in eden sadni vrt opremljen s trtno brajdo. Vpraša naj se pri lastniku samemu. 194

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
 v Celju, glavni trg 2,
 priporoča svojo največo zaloga molitvenih in šolskih knjig
 in ljudskih (narodnih) spisov. 20/f.

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptuju

Wagplatz pri mostu. 164

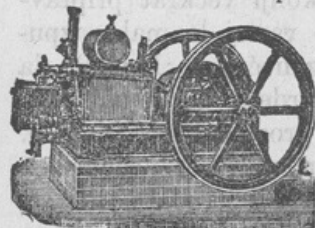
A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
 (Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špiritom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljene za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštnine prosto. ■ 106

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata

brata Slawitsch v Ptuju.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Proti ugodnimi pogoji

se da v najem ali tudi proda

v lepi Junski dolini, tikoma deželne ceste, med mestom in železniško postajo Pliberk (Bleiburg) stoječa gostilna z gospodarskim poslopjem žago in mlatilnico na vodno moč. To je oddaljeno od mesta in železniške postaje Pliberk le 10 minut. Gostilna je dobro obiskovana, zemljišča pa za 25 četrtnik posetve, ki leži v prvi bližini in na ravnini. Žrehčarji (Gestütsstation) je v hiši. — Gostilna se z, ali brez poljedelskega zemljišča proti ugodnimi pogoji da v najem ali tudi proda.

Vpraša naj se ustmeno ali pismeno pri lastniku

Juriju Strasser,

Ebersdorf pošta Pliberk (Bleiburg) na Spodnjem Koroškem

Št. 12.631
 13.360.

Razglas.

Za pokončavanje prave medene rose na vinski trti (*Oidium Tuckeri*) oddajal se bode tudi letos žvepleni prah v vrečah od 50 kg za 8 K pri deželnem poskuševališču v Mariboru (Landes-Versuchsstation in Marburg) in pri deželnem poskuševališču v Gradcu (Landes-Versuchsstation in Graz, Heinrichstrasse Nr. 39). Manj kakor 50 kg se ne more oddati.

Naročniki naj se torej obrnejo pravčasno na edno zgoraj imenovanih poskuševališč, kamor naj pošlejo ob enem tudi dotično vsoto z natančnim naslovom (zadnja pošta, zadnja železniška postaja).

Žvepleni prah, kateri se bo oddajal letos, je najfinejše vrste (90—95° droben) in se bo pred razpošiljanjem od deželnih strokovnjakov preiskal glede čistosti in drobnosti.

Naročnikom se pošljejo z žveplom vred tudi kratka navodila, kako se mora uspešno žvepljati.

Gradec, meseca sušca 1901.

Od štaj. deželnega odbora:

201 Edmund grof Attems m. p.

Klobuke,

najlepše, najtrpejnejše
 in najcenejše,
 vse samo lastni izdelek
 priporoča

J. MAYER, v Ptuju

florijanske ulice št. 6. 180

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Sezona 1901.

Sezona 1901.

Salon za imenitne gospodske obleke po meri,

najelegantnejšega kroja in zmernih cenah.

152

Leopold Klein, krojaški mojster, č. kr. imetnik privilegija.

Vzorci zastonj in franko. Maribor, Tegetthoffstrasse št. 41. I. nadstropje. Vzorci zastonj in franko

Vnovič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Zastopniki se iščejo!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, II₂ Praterstrasse 49.

147

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

Trgovina s steklom in porcelanom

Josip Kollenz

v Ptuj

priporoča svojo bogato in najboljše sortirano zalogo gostilničarske posode iz porcelana in kamenice, (Steingut) steklenice za pivo in vino, kozarce, steklenice za jesih in steklenice za kisló vodo v vseh velikostih. Rome za ogledala in podobe, vrtné krogle v vseh barvah in velikostih, steklene strešne cigle in lična velikonočna darila. Prevzetja stavbenskega steklarskega dela.

189

H. MORELly

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)

v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušéči firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcučpapir za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

177

Prodaja in prevzetje

vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatino, srebrnino in optičnim blagom v Ptuj v gledališkem posloju. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek, prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo 1 krono 20 vin. ali 60 kr. 10 izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 111

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,
v gledališkem poslopju

ima veliko zalogo

ur, zlatih in srebernih reči.

Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu. 14

Proda se

eno- ali dvovprežni polpokriti voz, eden lahki parizarski voz, ene lahke skoraj nove lepe sani (šlite), ovinjene, popolnoma v dobrem stanu štartinske sode po 8 gld. pri

J. Kravagna v Ptuju.

191

Najizvrstnejši in priznано najboljši

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valari, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

stroji za mlatiti

s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

Chief-Office: 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovije izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče in hitro ozdravljajoče učinke in odstran skoz omeščanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in jahače neizogibno potrebno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 3 krone 50 h. Eden lonček na poskušnjo proti naprej poslanemu znesku po 1 krono 80 h razpošilja zraven

navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogški Slatini.

Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončku vtisnjeno varstveno znamko. 136

Med univ.

Dr. Ernst Treitl,

zdravnik in zoboždravnik

v Ptuju,

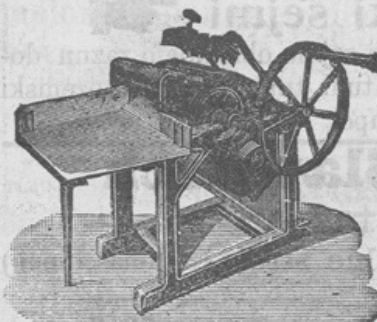
Wagplatz št. 4 pri mostu.

Piplje zobe brez bolečin, blombira za i gld. in višje, stavi umetne zobe, tudi krone, mostke in cele čeljusti. 37

Zavoljo starosti prodaja se lepo posestvo, 5

minut zunaj Celja, obstoječe iz zidane hiše, velikega gospodarskega poslopja, svinjaka, obširnega vrta in dvorišča z vodnjakom. Dalje spada k temu 11 oralov (johov) njiv in travnikov. Vse je v najboljšem stanju in se prodaja s premičnino vred za 13.000 gld. posebno ugodno za mlekarstvo in gostilno, katera se lahko dobi. Več pove lastnik Karl Regula v Celju. 184

Víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.
Najnovije mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po najnovije in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Vstavljen 1872. na Dunaju III, 750 delavcev.

Taborstrasse šte. 71.

Odlikovana s čez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi evotinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmo.

Dopisuje se tudi v slovensčini.

98

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner Kneippovo
sladno kavo (pristno
samo v znanih izvir-
nih zavittkih).

128

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun
kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednem tudi

➔ **konjski sejmi** ➔

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun do-
mačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski
kupci.

45

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen)
po sledeči ceni:

Singer A	70	K	—	h
Singer Medium	90	"	—	"
Singer Titania	120	"	—	"
Ringschiffchen	140	"	—	"
Ringschiffchen za krojače	180	"	—	"
Minerva A	100	"	—	"
Minerva C za krojače	160	"	—	"
Howe C za krojače in čevljarje	90	"	—	"
Cylinder Elastik za čevljarje	180	"	—	"

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po
pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

Ustanovljeno leta 1842.

V. Schulfink, v PTUJU, glavni trg

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega
blaga, kakor kavo, sladkor, riž, rozine, vajn-
perle, moko, petrolej i. t. d. po najnižjih cenah.

13

JOS. KASIMIR v Ptuj,

florijanski trg

Trgovina špecerijskega in vsakovrstnega blaga, zaloga piva „Reininghaus“
Zastop zavarovalnega društva proti ognju in zavarovanjem življenja „General“
ustanovljeno leta 1876. — Zaloga sladkorja, kave, čaja, ruma, celega in
zasekanega špeha, najmočnejšega špirita za jesih, žganja, najboljšega
olja, cementa, karbolineja, žgane smole, suhih in oljnatih farb, firneza
žvepla, apno za klajo (Futterkalk), grenke soli, sode, žajfe, živinske
druge kortače, predenice prosto deteljno seme, vsakovrstna vrtna, poljska
in travniška semena i. t. d. po najnižji ceni. 78

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London. SW.

Na potovanje naj se
vselej >>>>>>>>>>>>

A. Thierry-jev balzam

seboj vzame, da je za
vse slučaje to navadno
in vendar najbolj zane-
sljivo, za vnanje in no-
tranje bolečine najboljše zdravilo, pri roki. Pristen samo tedaj, ako
je z zeleno nunsko tovarniško varstveno znamko in z klobučkovim
zatvorom z vtisnjeno firmo: **Edino pristno** previden. — Dobi se
v vsaki lekarni. S pošto franko 12 malih ali 6 velikih steklenic
za 4 krome. Steklenice na poskušnjo z navodilom in popisom zal-
og vseh dežel na zemlji razpošilja proti predplačilu 1 krona 20 h,
lekarna Adolf Thierry-ja v Pregradi pri Rogiški Slatini. 137

Pojasnilo.

Pri kazenski obravnavi dne 9. aprila t. l. izkazalo se je, da Anto-
nija Mark e š iz Pacinja ni imela pravice, me očetovstva dolžiti. Tolika
v pojasnilo, da se neresnično govoričenje ovrže. 207
Franc Plohl, kmet v Gaberniku, fare Sv. Lovrenc v Slov. goricah.

Posestvo se proda po nizki ceni

in pod ugodnimi pogoji v Mestnem vrhu pri Ptuj. Ono obstoji iz no-
vega hišnega poslopja, vinograda in sadnega vrta. Naslov pove uprav-
ništvo „Stajerca.“ 208

Sprejmeta se v službo

eden sposoben viničar in eden zanesljiv konjski hlapec,
takšen kateri je služil pri topničarstvu, ima prednost.

192

J. Kravagna v Ptuj.

Ugodni nakup,

Moj lep vinograd v Trambergi kakor tudi go-
stilska „k novemu svetu“ („Zur Neuen Welt“) v Ptuj
se takoj pod prav ugodnimi pogoji proda.

Jos. Kravagna v Ptuj.

131

Poljedelska, zelenjava in cvetlična semena od

Edmund Mauthner=ja v Budapešti.

Prodaje po izvornih cenah glavnega kataloga franko na dom postavljeno; zalogo ima samo

Adolf Sellinschegg

trgovina ,pri zelenem vencu' nasproti gledališča

V PTUJU.

Vsakovrstna deteljna semena:

štajerska 3letna, predenice prosta
lucerna 7letna predenice prosta
rudeče cveteča 1letna predenice prosta,
Esperset, hmeljska, šotska, švedska vund ali
tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuth dolga, rudeča velika (Riesen),
ekerndorfska rumena velika podolgasta,
ekerndorfska rudeča velika podolgasta,
eberndorfska rumena okrogla, sladkorna
pesa velika za krmenje, podzemna kolo-
raba za krmenje, veliki koren za klajo,
nove velike buče z jedrami brez lupink
za olje dobivati, mohar za zeleno krmljenje,
grašica, solnčne rože, mak, konoplje, lan,
ogrščica, ženof in pesna semena, sadna
čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra tla, Travna
mešanica za suha tla, Raygras, Honiggras,

Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Gold-
hafer, Rispengras, Wiesenschwingel, Wie-
senfuchs črni, nizka trava, Thimotheusgras.

Zelenjadna semena:

Karfijol, zlati koren, dolge murke,
zgodnjo in pozno zelje, ohrovt, koloraba,
zgodnji pritlični grah, sladkorni grah,
kolni bob, špinača, paradižnik, bela in
rudeča repica, monatretig, zimska retkvice,
pastniak, por, paprika, jedilne buče, en-
divija in glavната solata, majoron, basili-
kum sladkorne melone, timijan vodene
melone, čebulna semena, kifličasti krompir,
nove vrste prav zgodnji rumeni krompir.

Semena za cvetljice:

Reseda, rožmarin, fajgel, klinček (nagelni)
čudežnica (Wunderblume), vrtnice, lobelia,
ritersporn, petunia, portulac, verbenien,
mačehe, zinien, samtblume, vergissmein-
nicht.

Gumi za požlahtnenje amerikanskih trt, najboljše vrste. Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vino-
grade. Galica, rimsko žveplo najfineje, kadilna smola za vinograde, za varstvo slane, novi kuhani, in pre-
klani štopelni za požlahtnenje trt, drevesni vosek za sadna drevesa, milo (Schmierseife) in mrčešni prašek
proti krvni uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moka, amonijak in kali, superfosfati,
kilisal peter, vinograška gnojila. Prodaja judendorfskega roman in portland-cementa, kotran in karbolej.
Barteljevo klajno apno, neobhodno potrební dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. Vasilinovo
mazilo za usnje rumenoj Rusko patentovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Ceniki zastonj in franko.

Dr. Rose balzam | Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepečuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K,

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovsro-Ogerskem, potem v Ptuju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trepžno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24.—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptuju.

JOSEF GSPALTL,

zlatar, srebrar in optiker v Ptuju, crkvena ulica št. 6, priporoča svojo zalogo najnovejših, najpripravnejših in solidnih zlatih kamenov, zlatnine, srebernine itd., potem tudi svojo veliko zalogo zlatih, srebernih, tula- in nikelnastih ur. Za vsako uro se več let jamči, baro lepotijo in dragotiljo kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi zmenja za drugo robo.

Usakovrstna popravila se sprijemajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro in po nizki ceni izdelujejo. 5

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Slivovko,

v vsaki poljubni količini, garantirano n ravno čisto. liter od 1 krone naprej, p stavljen na železnično postajo Poljčan prodaja 203

Johan Stoinschegg, Rogatec-Slatin

Išče se eden majer in eden viničar

z delozmožno družino, kakor tudi dva hlapca v o l o m. Majer in viničar dobita plačilo po dogovoru hlapca pa po 14 kron na mesec. Vprašanja naj s pošiljajo pod „R. G.“ upavništvu „Štajerca“ 21

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nov parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa hati i. t. d. 30

Pisarna

odvetnika

dr. E. Ambrositsch-a

se nahaja v

Ptují,

Ungarthorgasse št. 9. 159

Tisk: W. Blanke v Ptuju.